

Posudek bakalářské práce

vedoucí práce oponent

Autor: Vendula Dědková	Číslo studenta:
Název práce: Osídlení a sídlištní struktura ptolemaiovských a římských Théb	
Rozsah: 103 stran celkem, z toho: 75 stran textu, 12 stran bibliografie, 7 stran příloh	
Posudek vypracoval: Prof. dr. Ladislav Bareš (+ vedoucí práce: Filip Coppens, Ph.D.)	

Stručné souhrnné hodnocení práce

(Téma, členění, logická návaznost myšlenek a/nebo argumentace, kritický přístup k předmětu práce)

Bakalářská práce V. Dědkové je věnována osídlení a sídlištní struktuře ptolemaiovských římských Théb. Vzhledem k tomu, že thébská aglomerace byla přinejmenším od přelomu 3. a 2. tisíciletí jedním z nejvýznamnějších (a zároveň také nejrozsáhlejších a nejlidnatějších) center života v Egyptě, bylo toto téma již v minulosti rozsáhle zpracováváno - viz např. E. Otto, *Topographie des thebanischen Gaues* (Berlin 1952), na což reagoval Ch. F. Nims rozsáhlým recenzním článkem „Places around Thebes“, *Journal of Near Eastern Studies* 14 (1955), 110–123; za zmínku v této souvislosti stojí i pozdější Nimsova práce *Thebes of the Pharaohs: Pattern for Every City* (London 1965) a případně i shrnující studie W. Helcka *Die altägyptischen Gaue* (Wiesbaden 1974). Od doby jejich vydání byla publikována řada více či méně dílčích či soubornějších studií, archeologických zpráv, atd., z nichž řada se týká přímo zmíněného období (tedy ptolemaiovské a římské doby), takže pramenná základna k tomuto tématu je v současnosti mimořádně široká a obsáhlá. V českém jazyce ovšem toto téma ve větší míře zpracováno dosud nebylo a tato práce je tak svým způsobem první svého druhu, pokud jde o češtinu.

Práce je rozdělena do čtyř základních kapitol, podle potřeby dále detailněji členěných. První, úvodní kapitola, vymezuje stručně základní pojem sídlištní archeologie, představuje oblast Théb, a uvádí stručný přehled dosavadní literatury věnované zkoumání daného tématu, pokud jde o tuto oblast.

Druhá, obecnější kapitola, metodologicky vymezuje a charakterizuje jednotlivé typy osídlení, zejména dichotomii vesnice vs. město, a to se zřetelem ke specifikám starověkého, či přesněji ptolemaiovského a římského Egypta (byť s určitým, v tomto případě zcela pochopitelným a oprávněným, přesahem k poněkud pozdějším obdobím). Ve druhé části této kapitoly jsou stručně shrnuty a představeny přírodní faktory ovlivňující osídlení v nilském údolí.

Třetí, nejdelší kapitola představuje vlastní jádro práce, je členěna do řady menších úseků věnovaných jednotlivým dílčím problémům. Po geografickém vymezení oblasti (kap. 3.1.) následuje část věnovaná historii této části Egypta, stručně představující starší vývoj (kap. 3.2.1.) a poměrně podrobně se zabývající vývojem thébské aglomerace v řecko-římském období (kap. 3.2.2.). Samostatně, s přihlédnutím k písemným i archeologickým pramenům, je posouzen vývoj základních sídlištních jader, a to jak na východním břehu (Luxor a Karnak, a to s přihlédnutím k vlivům přírodního prostředí, zejména změn hlavního toku Nilu), tak na západním břehu (Medinet Habu, Dér el-Medína, Pakerkeesis a Dér Šalvít).

Čtvrtá kapitola, závěr, shrnuje hlavní výsledky práce. Následuje rozsáhlý seznam použitých pramenů a literatury (včetně online zdrojů). Práce je bohatě ilustrována celkem 54 obrázky, převzatými z použitých pramenů, a dvěma přehledovými tabulkami.

Cílem práce bylo, podle autorky (viz str. 11) představit jednotlivé části thébské aglomerace v daném období (s přihlédnutím k jejich vývoji v čase) a zejména potvrdit, že i v této době byly Théby skutečným městem a nikoli jen volným shlukem menších sídel a vesnic, jak uvádějí antičtí autoři (zvyklí na jiný charakter osídlení v Řecku, Itálii a Malé Asii), přičemž tento názor se, byť v menší míře, objevuje i v nové době. Tento cíl se, podle mého názoru, autorce podařilo vcelku přesvědčivě dokázat.

Předložená práce (výrazně přepracovaná a rozšířená oproti verzi původně předložené v r. 2018) po všech stránkách splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto doporučuji, aby byla přijata k obhajobě před příslušnou komisí a hodnocena stupněm velmi dobře.

I. Formální kritéria

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Vědecký aparát					
Jednotnost citací, bibliografie a poznámkového aparátu	☐	☐	X ☐	☐	☐
Citování použitých cizích myšlenek (dobrá vědecká praxe)	☐	X ☐	☐	☐	☐
Formální stavba práce					
Obsahové členění	☐	X ☐	☐	☐	☐
Formální členění (Obsah, nadpisy apod.)	☐	X ☐	☐	☐	☐
Popisky k tabulkám a obrázkům	X ☐	☐	☐	☐	☐
Jazyk					
Stručnost a srozumitelnost	☐	X ☐	☐	☐	☐
Ortografie, gramatika, diakritika	☐	☐	X ☐	☐	☐
Odborná terminologie	☐	X ☐	☐	☐	☐
Vzhled a přehlednost					
Layout, písmo	☐	X ☐	☐	☐	☐
Výběr a kvalita obrázků a dalších příloh (včetně tabulek a grafů)	☐	X ☐	☐	☐	☐

Komentář k formální stránce práce

Způsob citování není zcela jednotný. Zatímco naprosto převažuje způsob autor + rok vydání, v pozn. 1 a 2 jsou práce uvedeny plnou citací. Také u poměrně početných citací antických autorů by zřejmě bylo vhodné odkázat nejen na citovaná místa, ale i

na existující vydání těchto pramenů, resp. jejich překlady (samozřejmě nikoli nutně v češtině).

V bibliografii chybí odkazy k citacím Abd el-Sattar – Thiers 2018 (pozn. 247, 249, 250), Karar – Thiers 2014 (pozn. 263), Wilfong 1989 (pozn. 331). Citace Wilson 1991 je abecedně špatně zařazena, takže při běžném nahlédnutí není k nalezení, citace Hallmann – Coulopn – Payraudeau 2018 je v pozn. 243 uvedena se špatným pořadím autorů.

Po formální stránce je práce dobře uspořádána a psána vcelku přehledným a čtivým jazykem, rušivé je ale poměrně velké množství překlepů a chyb v uvádění jmen (např. Nebhetepre Mentuhotep namísto správného Nebhepetre, str. 25, aj.).

Kvalita obrázků je, s přihlédnutím k vlastnostem zdrojů, velmi dobrá a zaslouží si ocenění.

II. Obsahové hodnocení

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Struktura a členění práce					
Přehled předchozího bádání (popř. teoretické pozadí)	☐	☒	☐	☐	☐
Logická struktura textu a jeho prázánost	☐	☒	☐	☐	☐
Preciznost argumentace	☐	☒	☐	☐	☐
Práce s literaturou					
Rešerše a výběr odborné literatury	☐	☒	☐	☐	☐
Zohlednění relevantní literatury v argumentaci	☐	☒	☐	☐	☐
Kritické zhodnocení odborné literatury	☐	☒	☐	☐	☐
Metodologie					
Formulace otázek a hypotéz	☐	☒	☐	☐	☐
Výběr pramenů	☐	☒	☐	☐	☐
Transparentnost kritérií výběru pramenů	☐	☐	☒	☐	☐
Přiznání možností a hranic práce s materiálem	☐	☐	☒	☐	☐
Výsledky					
Jasná stavba hypotéz	☐	☒	☐	☐	☐
Zdůvodnění hypotéz	☐	☒	☐	☐	☐
Začlenění do stavu bádání	☐	☐	☒	☐	☐

Komentář k obsahovému hodnocení

Práce je přehledně členěna, text je logicky uspořádán a podložen přiměřenými odkazy.

Poněkud překvapivě se v práci neobjevuje ani zmínka o knize F. Nimse *Thebes of the Pharaohs: Pattern for Every City* (London 1965), sice určené spíše širším čtenářským vrstvám, ale shrnující dlouholetou vědeckou práci tohoto autora zaměřenou na danou oblast; tato kniha je přitom dostupná v knihovně základní součástí.

Hodnocení:¹

velmi dobře

Praha, 19. 8. 2019

Datum

Podpis

¹ Škála: výborně – velmi dobře – dobře – neprospěl